

Even uw aandacht...

*Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.
Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het
mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.
Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige
toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van
boekjes voor opvoering beslist.*

Veel leesplezier!

IK, MEDEA

Een toneelspel

door

1880

Tom de Beckker

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen

2009

Nr.3008

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste DRIE tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

Toneelfonds J. Janssens B.V.B.A.
Te Boelaerlei 107
2140 Borgerhout Antwerpen
rechten@toneelfonds.be

Bij aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een formulier "aanvraag tot opvoering". Op dit formulier moet men plaats en datum(s) van opvoering invullen; het moet minstens vier weken voor de opvoering(en) naar Toneelfonds J. Janssens B.V.B.A. worden gestuurd.

Enige tijd voor de opvoeringen ontvangt u dan van hen de factuur voor te betalen auteurs- en/of vertaalrechten

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.
info@ibva.nl

TARIEFCODE A2

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *IK, MEDEA* op te voeren moet de naam van auteur *TOM DE BECKKER* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen. De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/2009/220/030
ISBN 978-90-385-10774

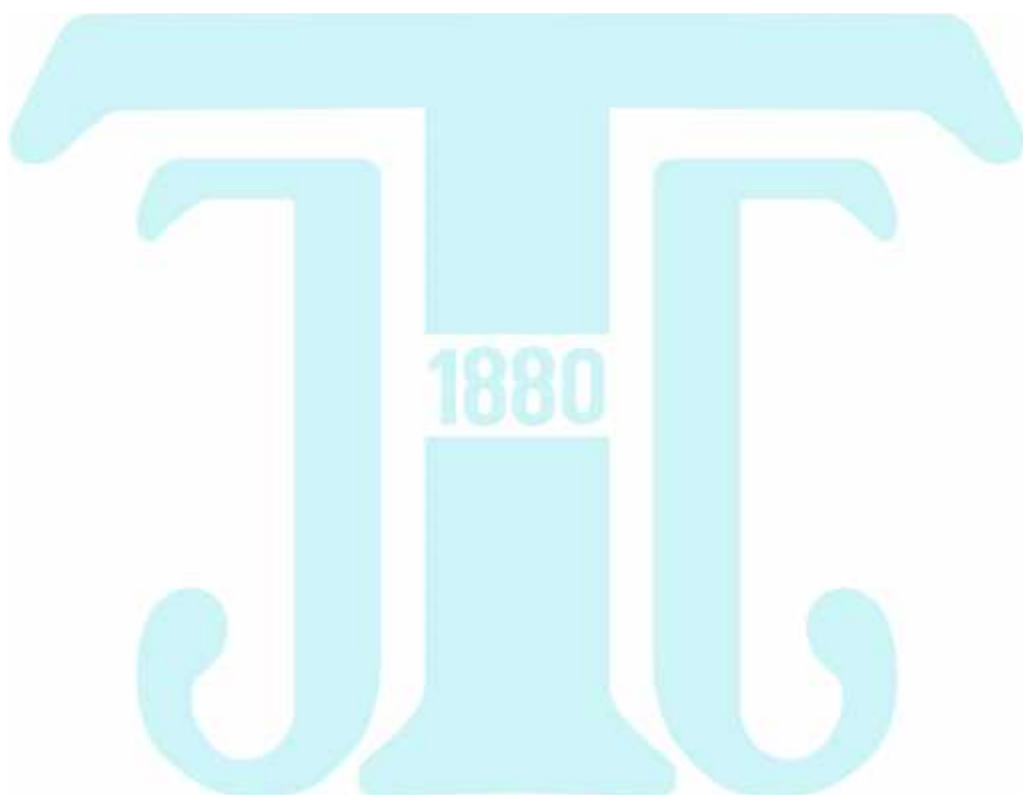
© 2009 Toneelfonds J. Janssens/Tom de Beckker
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden veeelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

PERSONAGES

(3 spelers)

MEDEA
JASON
GEWETEN

(Muziek)

(Geweten en Medea op)

GEWETEN : Is liefde waanzin? Hoeveel offers wil je brengen om gelukkig te worden?

Medea is ver gegaan. Heel ver. Toen de Argonauten naar Kolchis vertrokken om het Gulden Vlies te veroveren, verraadde ze haar vaderland om mee te gaan, gedreven door een uitzinnige hartstocht voor haar Jason. Ze vermoordde haar kleine broertje, hakte hem in stukken en smet die overboord. Alleen maar om tijd te winnen op de achtervolgers.

Nadat ze het Vlies in hun bezit hadden voeren ze naar Jolkos, waar de koning, Jasons vader, zijn troon als beloning voor het kostbare geschenk weigerde. Medea was uitzinnig van woede. De koning moest boeten.

Haar sluwheid zette Jasons zussen aan tot de wrede moord. De man werd door zijn eigen dochters in een vat met kokend water gestoken, onder het mom van een verjongingskuur.

Dit leverde Jason echter geen koningschap op. Het werd een nieuwe vlucht voor de woedende massa. Na enkele omzwervingen belandden ze hier in Korinthe. De ultieme poging om het verleden te vergeten. Het leven is soms een aaneenschakeling van onwaarschijnlijkheden. Ook voor Jason en Medea. Ze waren nauwelijks hier toen Jason besloot een nieuw huwelijk aan te gaan met de dochter van koning Kreon. Het zou hen een machtige familie en een rijk bestaan opleveren. Hij maakte echter de fout om dit huwelijk aan te gaan zonder overleg met Medea. Haat heeft zich nu meester gemaakt van hun liefde. Medea roept de goden op als haar getuigen voor dit verraad. Ze klaagt Jasons loze beloften aan en zijn wansmakelijke beloning voor haar daden van liefde. Ze is nog slechts een schim van de vrouw die ze ooit was. Verteerd door het gemis van haar familie en de thuis die ze achterliet. Verbitterd door de onmacht om hetgeen Jason haar aandeed. Haar kinderen wil ze niet zien, ze walgt van

hen. Het lot heeft haar gemaakt tot wat ze nu is. Een gevaarlijke vrouw. Ze smeedt plannen en vormt langzaam maar zeker een bedreiging voor haar nietsvermoedende zonen.

En alsof dit alles nog niet genoeg was om haar haat te voeden, kwam er vandaag nog meer slecht nieuws. Koning Kreon heeft beslist dat zij en haar kinderen morgen het land moeten verlaten om het nieuwe huwelijk tussen zijn dochter en Jason niet in de weg te staan. Niemand vindt de moed om het haar te zeggen, uit angst om wat ze haar kinderen zal aandoen bij het vernemen van deze ultieme kaakslag. Het zijn onzekere tijden voor iedereen die deel uitmaakt van Medea's wereld. Een tragedie op het punt van uitbarsten werpt z'n schaduw over Korinthe.

MEDEA : Ik ben misleid, verstoten en uitgespuugd. Een gehate moeder van vervloekte kinderen. Wacht maar, je zal niet blijven lachen om mijn leed, Jason, oh nee, je zal de dag vervloeken dat je mij als een stuk vuil wegsmeet. Ik scherp mijn nagels. Afwachtend lig ik op de loer, klaar om mijn prooi te bespringen. En als het moment daar is, het moment waarop je denkt dat je gewonnen hebt, hopen dat ik in een hoekje ga zitten huilen en m'n wonden likken, dan, dan haal ik uit, met een verpletterende kracht. Je beseft niet half hoever je me gedreven hebt. Je zal bloeden Jason, bloeden, daar waar je hart het zwakst is. Je zal op je kniën neervallen, gebroken, wanneer je handen baden in het bloed van je eigen zonen.

GEWETEN : Wat hebben je kinderen met de misdaad van hun vader te maken? Zijn zij niet onschuldig, naïef? Ze delen jouw smart: aan de kant gezet door de man naar wie ze opkijken. Waarom haat je hén?

MEDEA : Alles heb ik opgegeven, àlles! Ik vermoordde m'n eigen broertje! Iereen liet ik achter, terwijl ik goed wist dat ik nooit meer terug zou kunnen gaan. Voor hém! Om hem een gezin te schenken, ver weg van alle haat en onbegrip, enkel maar om hém gelukkig te maken. En nog was deze duurste vorm van geluk niet genoeg.

GEWETEN : Deed je het echt alleen voor hem? Jij wilde ook een ander bestaan, ver weg van je barbarenleven. Anders had je al die offers niet gebracht.

MEDEA : Ik heb mezelf volledig weggecijferd uit liefde voor hém.

GEWETEN : Je moet eerlijk zijn met jezelf Medea. Je deed het ook uit eigenbelang.

MEDEA : Dat is niet waar!

GEWETEN : Toch wel. Jij hebt evengoed schuld aan het verleden. Misschien zelfs aan de huidige stand van zaken.

MEDEA : Nee, hij moest zonodig die hoer van het koningshuis in z'n bed hebben. Dat was zijn keuze, niet de mijne. En daar zal hij voor boeten. Ik heb hem het hoogste geschonken en ik zal het hem weer afnemen ook. We zullen eens zien wie er het beste is in het kapot maken van ons gezinnetje. Binnenkort leven wij enkel nog in de trieste verhalen die men over ons zal vertellen. Ik wil rust in de dood.

GEWETEN : Waarom verlang je naar de dood? Jason heeft inderdaad gekozen voor een nieuwe bruid. Laat hem, je kan het toch niet veranderen. Kwel jezelf niet langer. Probeer je leven terug op te nemen en verder te gaan, zonder hem.

MEDEA : Verbrijzeld wil ik ze zien, stuk voor stuk. Elk levend wezen dat mijn leven verkracht heeft of hun bloed deelt. De schande is te groot.

GEWETEN : Ga naar buiten, Medea. Deze duisternis is niet goed voor je. Laat de zon je hart opnieuw verwarmen. Geef deze haat niet de kans je te overheersen. Er is nog zoveel om voor te leven. De wereld stopt niet met draaien omdat je echtgenoot je verraden heeft. Geef je liever over aan de liefde die de mensen rondom je willen geven om deze zware tijd het hoofd te bieden. Je zal zien dat je er sterker uitkomt. Je kinderen houden van je en hebben je bescherming nu meer dan ooit nodig. Je moet ze liefde geven en opvoeden zodat ze met beide voeten stevig in de wereld kunnen staan. Laat jezelf niet verleiden tot onomkeerbare daden waarvoor je verantwoording zult moeten af leggen. De goden zijn met je, hou het zo.

MEDEA : Je hebt waarschijnlijk gelijk. En ja, het zou beter zijn als ik me openstel voor wat er nog overblijft. Maar weet dat mijn haat al een omvang aangenomen heeft die zijn gelijke niet kent.

GEWETEN : Misschien ja. Maar het zou een zonde zijn om het niet te proberen.

MEDEA : Goed dan. Ik geef je het voordeel van de twijfel. Vrouwen van Korinthe, ik, Medea, toon mijn gezicht zodat jullie mij geen verwijten zouden maken. Ik wil

niet de stempel van onverschilligheid krijgen omdat ik me van de wereld afsluit. Ik heb het recht niet om jullie te haten, jullie hebben me niets misdaan. Ik heb trouwens nooit willen weten van mensen die anderen ongevoelig behandelen omwille van hun eigen trots. Maar vriendinnen, besef goed dat voor jullie een gebroken vrouw staat, uitgespuugd door de man aan wie ze haar hart gegeven heeft en meer. Ik heb geen lust meer, geen zin meer om door te gaan. Ik heb een sterk verlangen om te sterven, samen met de schande die me gekrenkt heeft. Wij vrouwen zijn ongelukkige schepsels. Er wordt van ons verwacht ons hele leven ten dienste te stellen van een man. En daar bovenop moeten we hem de macht over ons lichaam geven, wat mogelijk nog erger is.

We kunnen enkel van hen scheiden ten koste van onze goede naam en slechts gissen hoe we in een ander bestaan zullen overleven. Het is onze plicht om hem te bevredigen in het huwelijksbed, anders blijft er in zijn ogen niet veel over om zich thuis te voelen. Als we niet voldoende aan zijn lusten beantwoorden, gaat hij de deur uit om elders z'n zinnen te verzetten, en dat terwijl wij geacht worden thuis braaf te blijven wachten. Ja, er wordt wel gezegd dat zij het gevaar moeten opzoeken en ten oorlog trekken, maar liever drie maal ten oorlog trekken dan één kind baren.

Maar los van dit alles is mijn lot niet te vergelijken met dat van jullie. Jullie thuisland, jullie familie, allen zijn zij hier wanneer het moeilijk gaat en jullie steun zoeken. Wie of wat heb ik? Mijn vaderland wil me niet meer terug. Mijn moeder en vader kunnen m'n bloed drinken om wat ik hun zoon aanded.

Ik ben alleen. Daarom vraag ik jullie -hier en nu- het volgende: als ik een manier vind om mijn man te straffen voor zijn daden, de kleinste kans zie om mijn arme lot te wreken, zwijg dan. Laat mij m'n wraak smaken en verraad me niet.

GEWETEN : Een interessante redevoering. Ik denk dat je op hun steun kan rekenen. Maar het is niet helemaal wat ik van je verwacht had. Je hebt je woorden zorgvuldig uitgekozen. Je haat zegeviert. Je gebruikt je vriendinnen, Medea. Je

strooit hen zand in de ogen zodat je op een achterban kan terugvallen als je doorgaat met je wreede plannen.

MEDEA : En dan? Heb ik misschien niet het recht? Ik ben hier degene die de hoogste vorm van verraad moet ondergaan. Vergeleken met wat mij wordt aangedaan is hun onwetendheid te verwaarlozen.

GEWETEN : Misschien. Maar je neemt het recht in eigen handen. Je moet het aan de goden overlaten om daarover te oordelen. En oordelen zullen ze. Je speelt een gevaarlijk spel, Medea.

MEDEA : Het zij zo. Ik verdien het om nu gesteund te worden. Hoor je me? Ik verdién het!

GEWETEN : Als jij het zegt.

MEDEA : Ík zeg het ja!

GEWETEN : Er is nog iets dat je moet weten.

MEDEA : Nog meer slecht nieuws misschien?

GEWETEN : Goed zou ik het niet bepaald noemen.

MEDEA : Wat zou er nog erger kunnen zijn dan wat ik al weet?

GEWETEN : Koning Kreon heeft een besluit genomen.

MEDEA : Ah, die goeie koning Kreon. En met welk besluit denkt de oude man mijn leven nog wranger te kunnen maken?

GEWETEN : Je moet het land verlaten, samen met je zonen. Vóór de zon morgen opkomt.

MEDEA : Wat ?! Hij zet ons het land uit? Is het nog niet erg genoeg dat die hoer van een dochter van hem mijn man heeft afgepakt? Wil hij nu ook nog dat ik volledig verdwijn? Dat hij me dan maar gelijk laat executeren, anders sta ik niet in voor de gevolgen. Mij het land uitzetten! En Jason laat dit natuurlijk zomaar gebeuren. Hem raakt het niet of hij z'n zonen misschien nooit meer terugziet. Slappeling.

GEWETEN : Er zullen nieuwe zonen komen voor hem. Koningszonen.

MEDEA : Natuurlijk ja, en Kreon wil geen kapers op de kust voor zijn geliefde troon.

GEWETEN : Zo is het. Hij is bang voor jou. Hij vreest je.

MEDEA : Mij vrezen? Wat heeft hij nu te vrezen? Hij is de koning, ik een arme, gebroken vrouw.

GEWETEN : Hij heeft de geruchten opgevangen omtrent jouw plannen en is bang dat je zijn dochter of het hele koningshuis iets zal aandoen.

MEDEA : De lafaard!

GEWETEN : Kan je hem ongelijk geven?

MEDEA : Nee.

GEWETEN : Wel dan, aanvaard zijn besluit en red jezelf nu het nog kan. Die executie zou er sneller kunnen zijn dan je zou wensen. En denk eraan, hij benadrukte dat jullie over de grens moeten zijn vóór de zon opkomt.

MEDEA : Hoe theatraal! Maar goed, als dat de wens van de koning is. Ik zal hem niet tegenspreken en m'n koffers gaan pakken.

GEWETEN : Het zal voor iedereen de beste oplossing zijn. En de veiligste.

MEDEA : Ja. Op één voorwaarde.

GEWETEN : De welke?

MEDEA : Dat hij me nog één dag gunt. Ik heb tijd nodig om te kunnen nadenken over mijn ballingschap. Ik moet een toevluchtsoord zoeken voor m'n kinderen aangezien hun vader verkiest om niets voor hen te regelen. Dat hij mij eruit zet, tot daar aan toe. Maar die onschuldige, naïeve kinderen, mijn moederhart weent om hun ongeluk. Zeg hem dat ik zijn besluit met opgeheven hoofd zal opvolgen en het lot aanvaard dat hij voor ons gekozen heeft. Zeg hem ook dat hij me niet hoeft te vrezen. Ik heb geen twist met het koningshuis, enkel met mijn man. Maar het is noodzakelijk dat ik nog één dag krijg om na te denken over de toekomst van m'n kinderen. Hij is een vader, hij moet dat begrijpen. Wil je hem dat vragen en me zijn antwoord laten weten?

GEWETEN : Dat zal ik voor je doen. Heb je al enig idee waar je naartoe zal gaan?

MEDEA : Nee. Daar zal ik vanavond over nadenken. Ga nu en kom terug met goed nieuws.

(Geweten af)

Mijn leven is een hel. Enkel de dood kan nu nog verlossing brengen. Als ze denken dat ze van me af zijn hebben ze hun kansen verkeerd ingeschat. Een pijnlijke dood zal hun verdorven ziel doen smelten. Oh ja, dát zal me het genot

van mijn wraak geven. Als Kreon denkt dat ik hem vlei omdat hij zo'n geleerd man is dan heeft zijn wijze brein hem bedrogen. Ik hoop dat hij beslist om me nog één dag te geven, dan tekent hij z'n eigen doodsvonniss en dat van z'n dochter en haar nieuwe man erbij. Ik zal geen genade kennen. Vóór de zon ondergaat zal Korinthe drie lijken rijker zijn. Er zijn zoveel wegen naar hun dood dat ik niet weet welke eerst te bewandelen. Zal ik het huis van het nieuwe bruidspaar in brand steken? Of zal ik hun slaapkamer binnensluipen terwijl ze liggen te dromen van hun overwinning op mij, en hun rotte harten met een dolk doorboren? Hm, de gedachte alleen al doet me rillen van genot. Maar als ze me pakken voor ik mijn plan kan uitvoeren zullen ze me uitlachen en afmaken als een hulpeloos dier. Dat gun ik ze niet. Nee, je moet voorzichtiger te werk gaan, Medea. Gebruik datgene waar je het meest mee vertrouwd bent: vergif. Dat is beter, dan blijf je op een afstand en kunnen ze je niet raken.

Goed, ze zijn dood. Welk land zal me nu ontvangen en een veilig huis bieden waar ik de rest van m'n leven in zekerheid kan doorbrengen? Geen enkel. Alleen daarom moet je nog even geduld hebben, m'n wrekend hart. Als de goden het willen, zal er morgen iemand verschijnen die je leed begrijpt en je wil beschermen. Daarna kan je met een gerust gemoed over gaan tot het gifmengen.

En als ik toch alleen zou moeten verdergaan en hulpeloos verdreven wordt, zal ik met m'n laatste krachten het mes grijpen en hen van kant maken, met alle onvermijdelijke risico's. Wat er ook mag gebeuren, de ellendelingen zullen zich hun verse huwelijk bezuren. Komaan Medea, spaar je talenten niet. Werk je plannen uit met een ongeken de verbetering, laat zien wat je waard bent. Nu is er geen weg meer terug. Je stamt uit het edele geslacht van de zon. De kennis heb je en bovenal, je bent een vrouw. Hulpeloos en niet geschikt voor heldendaden, maar des te meer een meesteres in de kunst van het kwaad.

(Geweten op)